SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSEGYETEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

I. évfolyam 1. szám | 1953 január 26 | Ára 40 fillér

„Mi a jövő társadalomnak csak az alapjait raktuk le, de felépíteni nektek kell majd, amikor felnőttetek. Most minden erőtökhöz mérten... az idősebbek vezetése alatt dolgozzatok.“

(Lenin: A kommunista tanulók Össz. Oroszorsz. kong. mondott beszéde. 1919)

Sajtó az Egyetemen

Pártunknak köszönjük, új fegyvert adott kezünkbe. Fegyver lesz kezünkben az egyetemi újság, melylyel a szocializmus építésének egyetem és főiskolai szakaszán akarunk jobb eredményeket elérni.

A két szegedi Egyetem és a Pedagógiai Főiskola azért dolgozik, hogy népünknek politikailag megbízható, szakmailag kiváló kádereket neveljen. E munka során intézményeink dolgozóinak eredményes oktató-nevelő munkát, kutató és gyógyító munkát is kell végezniök.

Az egyetemi újságnak az a feladata, hogy ezt segítse. Segítsen a jó kezdeményezések széleskörűen ismertté tételével a felmerült hiányosságok bátor bírálatával.

A szegedi egyetemi újság előtt nagy példák vannak. A Magyar Dolgozók Pártjának központi lapja, a Szabad Nép, melyet Révai elvtárs jogosan nevezett „százezrek kenyerének“. Példaképünk a szovjet sajtó, elsősorban a szovjet egyetemek sajtója. A szegedi egyetemi újságnak nem országos feladatok megoldásában, hanem e nagy feladatok egy része sikerében kell segíteni. Természetesen e feladatok nem szakíthatók ki az országos nagy egészből!

Az egyetemi újságnak mindenekelőtt hallgatóink jó tanulmányi eredményeiért való küzdelemben kell gyorsanható eszköznek bizonyulnia. A ma egyetemén megtörtént már a frontáttörés. Aki összehasonlítja a mai egyetemi hallgatók szociális összetételét a 10 év előttivel, az látja, hogy a munkások- és dolgozó parasztok fiai meghódították az egyetemet is. Korántsem mondhatjuk azonban, hogy ilyen mértékben megváltozott az egyetemi hallgatók munkájának légköre. Gyakran azt tapasztaljuk, hogy munkás- és szegényparaszt fiataljaink politikai fejlettségük ellenére politikailag nem vezetői az egyetemi fiatalságnak, hanem a kispolgári elemek uszályába kerülnek. Ezért olyan sok a kozmopolita-jampeces öltözet, a nyugati tudomány imádója, vagy a swing szerelmese az egyetemi fiatalok között. Ezért hiányolta jogosan Horváth és Farkas elvtárs a múlt esztendőben fiatalságunk helytállását. A mi fiataljaink nagyrésze könnyen, személyes harc nélkül jutott mindahhoz az eredményhez, értékhez, szociális vívmányhoz, amellyel ma Pártunk és Kormányunk zavartalanná teszi fiataljaink fejlődésének útját. Pedig a szegedi egyetem multja is sok adatát tartalmazza annak a nyomorúságnak, amelynek megalázó körülményei között kellett tanulni egy-egy a multban egyetemre tévedt munkás- vagy dolgozó-paraszt származású fiatalnak. Az egyetemi újság egyik kötelessége lesz, hogy az egyetemi irattárból előbányássza azokat a dokumentumokat, amelyek a könnyen felejtőket is figyelmeztetik majd arra, milyen volt a mult. Emlékeztetnek majd ezek a sorok „az egyetem fura ura“-ra, és figyelmeztetnek arra is, hogy a drágán megszerzett szabadsággal jól tudjunk élni.

Dolgozzék ez a lap úgy, mint a kommunisták elő lelkiismerete. Legyen *tűzön-vízen át következetesen* forradalmi. *Sugározza a marxizmus-leninizmus világnézetét, az élenjáró elmélettel világítsa meg a szakmai munka útját is.* Szakmai munka és politikai munka elválaszthatatlanok, egy egészet alkotnak. Politikamentes iskola, de politikamentes tudomány sincs. Aki ilyent említ és vél, egyértelmű politikai állásfoglalását bizonygatja.

Az egyetem hallgatói, dolgozói érdeklődéssel, szeretettel várják a nyomtatott egyetemi újságot. Tudják, érzik, hogy az egyetemi feladatok sikeresebb megoldásának harcos, eredményes eszközét kapják benne. Várják a hiányosságok bátor feltárását: a kritikát, az önkritikát, várják ennek marxista építő formáját. Nekünk, a levelező mozgalmon keresztül ezt az igazságért küzdő bírálatot kell különösen erősítenünk. Egyetemeink területén különösen sok kívánnivaló van ezen a téren. A párt megvédi a bírálat bátor fegyverével építeni akarókat. Lenin elvtárs tanítása vezet bennünket ebben is. Tudjuk, hogy aki a bírálatot visszautasítja, aki a levelezőket üldözi, csak ellenség lehet.

Munkaterületünkön jó eredmények eléréséhez számítanunk és építenünk kell a kommunisták példamutatására. Ezért foglalkozni kell az egyetemi újságnak az egyetemi pártszervezet munkájával, hasznos, jó tapasztalataival. Eszközként kell segítenie dolgozóink eszmei-politikai színvonala emelésében. Az egyetem területén azonban igen fontos szerepe van a párt ifjúsági tömegszervének, a DISZ-nek. El kell érnünk, hogy az egyetemi fiatalság ne csak szavakban emlegesse, ne csak külsőségekben igyekezzék hasonlóvá lenni példájához, a Lenini Komszomolhoz. El kell érnünk, hogy DISZ szervezeteinkben fiatalságunk eredményesen végezzen jó munkát, úgy, hogy a harcosságra, a helytállásra, kozmopolitizmus elleni harc során a Szovjetunió megszeretteté sére törekedve, ennek kézzelfogható tanújelét is adja azzal, hogy alkotó módon sajátítja el a marxizmus-leninizmust és a marxizmus klasszikusainak nyelvét, az orosz nyelvet. A lenini Komszomol példája azt mutatja, hogy helytálló szovjet embereket nevelt a békés építés számára. Ennek eredményeként nőttek, születtek új városok a Szovjetunió rengetegeiben, a kietlen Északon, a kősivatagos bányavidékeken. De a Komszomol egyben hazájukat végtelenül szerető harcosokat, szovjet hősöket nevelt a szocialista haza számára. Ezt mutatja a Nagy Honvédő Háború Zója, Matroszovja és a többiek. Ilyen DISZ szervezetért kell harcolni az egyetemen az egyetemi újságnak.

Foglalkoznia kell az egyetemi újságnak a kultúrmunkával. Foglalkoznia kell testnevelési kultúránkkal is. Mi egészséges, erős fiatalokat akarunk nevelni a magyar fiatalság egészéből. Olyan fiatalokat akarunk új emberként kovácsolni a szocialista haza számára, akik mély hazaszeretetükben munkára, harcra egyaránt készek. Olyan fiatalokat, akik hazánkat a béke bevehetetlen bástyájává tudják erősíteni, akik hozzásegítenek bennünket ahhoz, hogy népi demokráciánk megfeleljen a megtisztelő sztálini névnek, hogy a mi országunk is „új rohambrigádja“ a szocialista tábornak.

Foglalkozzék az egyetemi újság a diákotthonokkal, a Főiskola gyakorló iskolájával, a zeneművészeti szakiskolával, a gazdasági vezetés munkájával is. Adjon helyet sorai között az MSZT-nek, a békebizottság munkájának. Mutassa meg: egy-egy tudományos intézetünk milyen üzemi kapcsolatokat épített ki azért, hogy népgazdaságunknak közvetett segítséget adva ezzel is siettesse ötéves tervünk valóravállását. De mutasson rá a kritika, ha kell a szatíra, vagy a gúny más eszközeivel a hibákra, hiányosságokra. Tegye ezt képben, versben is. Neveljen az újság.

Mikor a nyomtatott szegedi egyetemi újság új köntösben harcba indul, nem járatlan úton halad. Szerényebb külsővel idestova egy esztendeje előtte járt testvére, melyet csak stenclizett formában tudtunk az egyetemi dolgozók kezébe adni. Sok vaskalaposság és objektív nehézség akadályozta a mostani formában történő megjelenést. A gátló tényezők e számmal eltűntek, a kapu kitárult és szabad a pálya. A szegedi egyetemi újság segítse építeni szép, ragyogó jövőnket. Munkájában új sikerek felé vezesse a párt. Segítsen megvalósítani a párthatározatokat, megvalósítani azokat az egyetemre való célkitűzéseket, melyeket Horváth Márton és Farkas Mihály elvtársak tűztek elénk a Központi Vezetőség júniusi ülésénde amelyet a DISZ országos első értekezlete is elénk tárt. Ha ezt az utat járjuk, akkor a magunk területét betöltjük a lenini feladatot, hogy a sajtónak szerveznie és mozgósítanja kell az előttünk álló nagy feladatok megoldására és emellett szakadatlanul munkálkodnia, dolgozóink öntudatának emelésén.

Igérjük, a mi szeretett édesapánknak, Rákosi elvtársnak, hogy így dolgozunk.

TURY GÉZA
az Egyetemi és Főiskolai PB titkára

Az új tagkönyv újabb eredményekre lelkesít

A Tudományegyetem területén ünnepi külsőségek között, nagy lelkesedéssel zajlott le az új tagkönyvek kiosztása. Az ünnepi hangulat a tagkönyvkiosztó taggyűléseken megmutatja, hogy az alapszervezetek minden tagja mennyire átérzi ennek az eseménynek a fontosságát. Éppen ezért külsőleg is igen szép dekorációkkal és ünnepi kultúrműsorokkal emellék a taggyűlések hangulatát.

Az esemény jelentőségének felismerését mutatja az, hogy ezeken a taggyűléseken csaknem minden kommunista megjelent, csupán a betegek hiányoztak. Ez tükrözi egyben a jó előkészítő munkát is. *A jó előkészítő munka a taggyűlések színvonalát az eddigieknél magasabbra emelte, abból a szempontból is, hogy jó hozzászólások, lelkes felajánlások voltak, és hogy általában sok hozzászólás hangzott el.*

A titkári beszámolókra az eddiginél is jobban felkészültek a titkár elvtársak és a kritika—önkritika szellemében tárgyalták meg a pártalapszervek félévi munkáját. Igen sokoldalúan és

átfogóan tárgyalta az alapszervezet munkáját

és a tagkönyvcsere jelentőségét *Mikó Károly* elvtárs, a bölcsészkari alapszervezet pártitkára. Rámutatott többek között, hogy minden párttag és tagjelölt feladata, hogy segítse az egyetemen folyó munka megjavítását. *Minden párttag és tagjelölt a párt egy-egy katonája, aki a maga munkaterületén dolgozó társainak vezetője, és példát mutatot számunkra.* A párttag kötelessége a párt- és államtitok megőrzése, a politikai éberség betartása. Különösen vonatkozik ez miránk, szegediekre, mivel közvetlenül határosak vagyunk az imperialista bérenc Tito Jugoszláviájával. Kötelességünk, hogy szakadatlanul fejlesszük politikai tudásunkat. *Igyekezzünk elsajátítani a marxizmus-leninizmus tanítását, ami biztosítéka állami- és pártmunkánk színvonala emelkedésének.* Az SzKP. XIX. kongresszusa nyomatékosan felhívja a figyelmünket erre.

A titkári beszámolóhoz kapcsolódó hozzászólások és a tagkönyvek átvétele alkalmával elhangzott felszólalások bizonyítják, hogy megértették a párt tagjai, mi a jelentősége az új tagkönyvek átvételének. *Litauszki Anna*, bölcsészhallgató elmondotta, hogy milyen megtisztelteté valamennyiünk számára, hogy a legjobb kommunistákkal, mint Ságvári Endrével, Martos Flórával, és szeretett Rákosi Mátyás elvtársunkkal egy pártban lehetünk. Új tagsági könyvünk ennek írásos bizonyítéka. Ezekhez a harcos elvtársakhoz kell nekünk is hasonlóvá válnunk és a párttagságot még jobb munkával kell kiérdemelnünk.

Balázs József hallgató elmondta:

úgy érzi, hogy igyekezett munkáját becsületesen végezni, de voltak hiányosságok, amit minden akaratával fel fog számolni, ennek érdekében felajánlást tesz, hogy szakmai munkája keretében még alaposabban fogja tanulmányozni az orosz történelmet.

Egész munkánkat a párt- és kormányhatározatok végrehajtásáért folyó harcnak kell áthatnia. Ebben a szellemben szólt hozzá *Kiss Árpád* elvtárs, a TTK Dékánja, aki elmondotta, hogy amióta párttag minden kérdést másként lát. Negyedizben visel állami funkciót, sok a szervezési munka, de mégis könnyű, mert építő kritikával figyelik az elvtársak és segítik a hibákat helyrehozni. Igéretet tett rá, hogy *igyekezni fog állami, oktatói és kutatómunkáját lelkiismeretesen teljesíteni.*

Egyetemünkön az új tagkönyvek kézhezvétele az oktatói-nevelői és a tudományos kutató munka színvonalának nagyarányú fejemelkedését kell, hogy eredményezze. Ezen a téren elsősorban a kommunistáknak kell élenjárniok. *Rédei* elvtárs, professzor mondotta a TTK ünnepi taggyűlésén: A jó kommunista egyszersmind jó munkás is. Látni lehet, hogy a Kommunista Párt megbecsüli a tudományt. Ezen a taggyűlésen is egyetemesen megnyilvánult a pártnak a tudomány iránti szeretete. Megfogadta, hogy igyekszik a jövőben is teljes erejével a párt érdekeinek megfelelően dolgozni.

Sok szép hozzászólás hangzott el az egyetem dolgozói részéről is. Igy *Teizl János* elvtárs elmondotta, hogy milyen nagy ünnep neki, hogy megkaphatja az új tagkönyvet. „Igérem a pártnak — mondotta — és Rákosi elvtársnak, hogy minden erőmmel és tudásommal küzdök és mindent megteszek a párt érdekében, a közösségért és a pártért“. *Nagy Péterné* elvtársnő felszólalásában megköszönte a tagkönyvet a pártnak és Rákosi elvtársnak és megígérte, hogy odaadó munkával fog a párt tisztaságán őrködni, hogy kiérdemelje a párt és Rákosi elvtárs hozzá való nagy bizalmát.

A tagjelöltek részéről is szép hozzászólások hangzottak el. *Nagy Lajos* tanársegéd elvtárs elmondotta, hogy mint dolgozó paraszt-származású fiatal *a párt segítségével tudta elvégezni az egyetemet. Akkor még nem volt tagjelölt sem s az egyetem elvégzése után mégis a hallgatók ideológiai oktatását bízta rá a párt.* Elmondotta, hogy neki is és minden tagjelöltnek, az a legfőbb célja, hogy párttag lehessen. Ez a tagkönyvcsere

nagy lendítőerő

a tagjelöltek számára.

A mi pártunk minden egyes tagjának fontos kötelessége, hogy *még szorosabbra fűzze kapcsolatait a dolgozó tömegekkel.* Ebből a szempontból nagyjelentőségű a pártonkívüli dolgozók üdvözlése, akik küldöttségileg megjelentek a taggyűlésen s a szakszervezet és minden egyetemi dolgozó nevében még jobb munkára tettek ígéretet. A bölcsészkar taggyűlésén *Szádeczky Kardoss Sámuel* tanszékvezető docens a hála és köszönet szavát tolmácsolta a párt felé ezért a nagy segítségért és támogatásért, amit a dolgozók eddig is élveztek. A küldöttség ígéretet tett a bölcsészkar valamennyi dolgozója nevében, hogy nem lesznek méltatlanok erre a segítségre.

Felemelő érzés volt hallgatni a DISZ-szervezetek üdvözlő szavait. Igéretet tettek a fiatalok ebből az alkalomból is, hogy méltók akarnak lenni arra a kitüntető megállapításra, hogy a DISZ a párt segédcsapata. *Mindnyájuknak hő vágya, hogy a pártagsági könyvet ők is kiérdemelhessék és ezzel erősítsék pártunk tagságát.* A küldöttségeket dörgő taps fogadta. A tagság lelkesen éltette több alkalommal is a taggyűlés folyamán nagy tanítómesterünket, Sztálin elvtársat és szeretett vezérünket, Rákosi elvtársat.

Az új párttagsági könyvek kiosztása olyan ünnep volt egyetemünkön, amely ismét erősítette pártunk egységét, erejét, harckészségét, növelte a kommunisták lelkesedését, öntudatát. Az új párttagsági könyvek birtokában minden kommunistának éreznie kell, hogy egyik legfontosabb kötelessége, hogy tevékenyen vegyen részt a pártmunkában. Ezen a téren is példát kell vennünk a Szovjetunió Kommunista Pártjától, amelynek Szervezeti Szabályzata kimondja: *„Nem elég, ha a párttag csupán egyetért a párt határozatával, a párttag köteles harcolni e határozatok megvalósításáért. A kommunisták passzív és formális magatartása a párthatározatok iránt, gyengíti a párt harckészségét, s ezért összegyeztethetetlen a párthoz tartozással“.* A mi pártunk Szervezeti Szabályzata is kimondja: *„A párttag kötelessége, hogy... fegyelmezetten végrehajtsa a pártszervezetek és pártszervek határozatait“.*

Ezen a téren még sok tennivaló van pártszervezeteinken belül. El kell érniök pártszervezeteiknek, hogy minden párttagot bekapcsoljanak a pártszervezet munkájába, végrehajtva

a politikai bizottság határozatát.

Összefügg ezzel minden párttag legelemibb kötelessége, a pártfegyelem pontos betartása. Hruscsov elvtárs az SZKP XIX. kongresszusán mondotta: *„Jócskán akadnak olyan funkcionáriusok, akik azt tartják, hogy a törvényeket nem nekik írták...“* Az ilyen pártbürokraták ellen is fel kell venni a harcot. A fegyelemmel szorosan kapcsolatos a kommunista helytállás és példamutatás. Minden párttag a párt egy-egy katonája, akinek példamutatása feltétlen követésre ösztönzi a pártonkívüli dolgozókat is.

Sztálin elvtárs a *„rohambrigád“* megtisztelő elnevezéssel illette pártunkat. Ennek a rohambrigádnak lelkes seregszemléi voltak az ünnepi taggyűlések. Az új tagkönyvek kiosztásának azt kell jelentenie, hogy minden párttag világosan lássa saját munkájának összefüggését a munkásosztály nemzetközi harcával és ez is lelkesítse még szilárdabb, öntudatosabb helytállásra, fegyelmezettebb és lelkiismeretesebb munkára, a békelábor további erősítésére.

Tudományos körök feladata

A tudományos körök megalakítása döntő jelentőségű az elméleti intézetek és klinikák káderutánpótlása tekintetében. A multban a szakmailag kiváló hallgatók szervezett forma hiányában legtöbb esetben leküzdhetetlen akadály előtt álltak, ha fokozottabban részt akartak venni a tudományos munkában.

A tudományos körök szervezésével megszüntek a nehézségek és minden oktatási és kutató munka iránt érdeklődő hallgatóknak módja van képességeit fejleszteni.

A tudományos körök szervezését illetően egyetemünkön is megvoltak a kezdeti nehézségek. Így előfordult az, hogy a tudományos kör tagjait kezdetben komolyabb tudományos munkába vonták be, anélkül, hogy kellő előképzettséggel rendelkezett volna. Sok esetben a rendkívül széttagolt tanrend akadályozta a kör eredményes munkáját. Hiba volt az is, hogy nem érte meg a tudományos körök célját, tehertételnek tartották a kör tagjaival való foglalkozást. A jó szervezés és felvilágosító munka ma már ezeket a hibákat csaknem kiküszöbölte. A tanulmányi osztályok a jó tanrendek készítésével az intézetvezetők és a tanszemélyzeti tagok megfelelő támogatással és a munkaidő lehető legjobb kihasználásával mindinkább eredményessé teszik a tudományos körök munkáját.

A tudományos körök szervezése nem lehet azonos minden intézetnél. Lehetőség szerint az legyen a cél, hogy alacsonyabb évfolyamoknál nagyobb, felsőbb évfolyamoknál kisebb létszámú tudományos kört szervezzünk. Az alacsonyabb évfolyamok tudományos köreinek ugyanis nem lehet célja a szakosított kutató munka, hanem az alapismeretek kellő megtanulása. Ezt tartja szem előtt pl. az orvosi vegytani intézet, amely magas 14-es létszámú kört szervezett a másod- harmadéves hallgatókból. Ezzel az volt a célja, hogy minden érdemes hallgató módot találjon fejlődés biztosítására.

Az alapismeretek elsajátítása csak jó vezetéssel lesz eredményes. Ezért fontos szerep jut jövőben a tudományos körök vezetőinek is. Ezek jó szervezéssel és átgondolt munkatervvel segíthetik kormányzatunknak azt a célját, hogy a jövő kádrei minél magasabb fejlődési fokon foglalják el helyüket a dolgozók táborában és minél erősebb oszlopai legyenek szocialista kultúránknak.

(Dr. Kovács Endre)